

ZAPISNIK

sa 33. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 7. juna 2022. godine

Sjednica Odbora je počela u 10 sati.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik dr Srđan Pavićević, predsjednik Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Milosava Paunović, doc. dr Draginja Vuksanović Stanković, dr Jevto Eraković, dr Halil Duković, mr Ivan Mitrović, dr Albin Ćeman, dr Tamara Vujović i mr Boris Mugoša.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin i Abaz Dizdarević.

U skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore sjednici Odbora su, pored ministra zdravlja Dragoslava Šćekića i ministra finansija mr Aleksandra Damjanovića, prisustvovali Bojan Paunović, generalni direktor Direktora za državni budžet u Ministarstvu finansija i dr Slađana Ćorić, generalna direktorica Direktorata za zdravstvenu zaštitu u Ministarstvu zdravlja.

Sjednici Odbora je, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovao poslanik dr Adnan Striković, do dolaska na sjednicu poslanice doc. dr Draginje Vuksanović Stanković. Nakon dolaska poslanice doc. dr Vuksanović poslanik dr Adnan Stanković na sjednici Odbora je prisustvovao u skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED

KONSULTATIVNO SASLUŠANJE MINISTRA ZDRAVLJA DRAGOSLAVA ŠĆEKIĆA I MINISTRA FINANSIJA MR ALEKSANDRA DAMJANOVIĆA NA TEMU: „FINANSIRANJE ZDRAVSTVENOG SISTEMA CRNE GORE I ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA“

U vezi predmetne teme **ministar zdravlja Dragoslav Šćekić** istakao je da je zdravlje građana na prvom mjestu i da zdravstveni sistem mora da ima prioritet u budžetskom finansiranju. Takođe, istakao je da se, u prethodnom periodu, nije posvećivalo dovoljno pažnje zdravstvenom sistemu, navodeći da je Fond za zdravstveno osiguranje za 2022. godinu tražio od Ministarstva finansija budžetska sredstva u iznosu od 400 mil.€ za servisiranje duga i tekuću potrošnju. Naveo je da je Ministarstvo finansija opredijelilo budžetska sredstva za 2022. godinu u iznosu od 332 mil.€, ne vodeći računa na uvećane troškove koje će da prouzrokuje pandemija izazvana korona virusom otvaranjem granica zbog ljetnje turističke sezone. Konstatovao je da, u prethodnih 30 godina, nije izgrađena ni jedna zdravstvena ustanova i da su pretrpljeni veliki gubici zbog toga što nije realizovan kapitalni budžet za 2021. godinu jer je, u međuvremenu, došlo do značajnog poskupljenja građevinskog materijala. Osvrnuo se na ukidanje Bizmarkovog modela finansiranja zdravstvenog sistema, istakavši da je, prije toga, trebalo uraditi ozbiljnu analizu modela kojim će se, u budućnosti, finansirati zdravstveni sistem. Na kraju je dodao da su obavezno zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita ustavne kategorije i da će, u narednom periodu, rad Ministarstva zdravlja biti usmjeren na poboljšanje zdravstvene zaštite građana.

Ministar finansija mr Aleksandar Damjanović saopštio je da dug Fonda za zdravstveno osiguranje, u odnosu na 2020. godinu, ima trend rasta i da je budžet Fonda zaknut neizmirivanjem obaveza u iznosu od 580 mil.€, po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i u iznosu od 130 mil.€, do kraja maja tekuće godine. Potvrdio je izjavu ministra zdravlja da bi za nesmetano funkcionisanje zdravstvenog sistema iz budžeta trebalo izdvajati 400 mil.€, na godišnjem nivou. Upoznao je članove Odbora sa dopisom zdravstvene ustanova Apoteke Crne Gore "Montefarm", koji je upućen Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu finansija, u kojem se navodi da je, do kraja tekuće godine, za nesmetano snadbijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima, potrebno obezbijediti dodatno 92 mil.€. Konstatovao je da je potrebna ozbiljna priprema budžetskih sredstava za 2023. godinu kako bi se obezbijedilo nesmetano funkcionisanje zdravstvenog sistema.

Član Odbora mr Boris Mugoša, na početku svog izlaganja, naveo je da je ključna perspektiva jedne države da građani imaju kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Iskazao je zabrinutost za finansijsku održivost zdravstvenog sistema zbog ukidanje doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i istakao da je neophodno naći kvalitetan model kako bi se ista održala. Kazao je da je mišljena da je gubitak finansijske autonomnosti Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, koji se dogodio prije 12 godina, sistemski problem. Smatra da je teško precizno predvidjeti nivo potrošnje za zdravstveni sistem za godinu dana, jer postoji mogućnost dešavanja nepredviđenih okolnosti, kao što je bila pandemija izazvana korona virusom, novi lijekovi i nove terapije za određene bolesti, koje bi značajno povećale potrošnju. Takođe, istakao je da se zdravstveni sistem ne može porediti sa drugim

budžetskim jedinicama jer je on intenzivna oblast koja se konstantno i brzo mijenja. Objasnio je zbog čega se javljaju dugovi u svim zdravstvenim sistemima i istakao da je važno menadžerski upravljati dugom kako se ne bi ugrozila finansijska stabilnost zdravstvenog sistema. Naveo je da su opredijeljena budžetska sredstva za 2022. godinu za zdravstveni sistem bila nedovoljna, jer je realna potrošnja u tekućoj godini veća od planiranih budžetskih sredstava. Takođe, mišljenja je da je važno analizirati razloge zbog kojih je, u prethodnoj godini, bila velika potrošnja lijekova u Crnoj Gori, jer kako je naveo statistički podaci pokazuju da potrošnja lijekova po glavi stanovnika u Crnoj Gori nije velika. Kazao je da se naknade za odvojeni život specijalizantima moraju redovno uplaćivati i da je mnogo bolje da se uplaćuju uz mjesečnu zaradu nego naknadno, tokom mjeseca. Na kraju, naveo je da se zdravstvenim radnicima zarade moraju povećavati kao i njihova odgovornost u radu.

Članica Odbora dr Tamara Vujović navela je da se prilikom pružanja podrške projektu „Evropa sad“ imalo povjerenje da on neće ugroziti funkcionisanje zdravstvenog sistema. Takođe, navela je da se prilikom planiranja budžeta za zdravstveni sistem mora uzeti u obzir njegova realna potrošnja za prethodnu godinu i projekcija rasta neizmirenih obaveza za narednu godinu. Podsjetila je na period kada su se pojavili dugovi zdravstvenog sistema i na njihov intenzitet rasta i podsjetila da je dug Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, na kraju 2021. godine, bio 40 mil.€ sa dospjelim obavezama od 20 mil.€, isto kao i na kraju 2020. godine. Iskazala je nadu da sadašnji donosioci odluka neće dovesti u pitanju povećanje zarada do kojeg je došlo u prethodnom periodu i da će na kvalitetan način upravljati dugom Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, kako se ne bi dovelo u pitanju funkcionisanje zdravstvenog sistema. U svom izlaganju osvrnula se na dugove prema privatnim apotekama i klinikama. Navela je da treba javno zdravstvo unaprijediti da bi se građani koji nemaju finansijskih mogućnosti za liječenja na privatnim klinikama mogli liječiti u javnom zdravstvenom sistemu kvalitetno i po svim standardima. Mišljenja je da bi trebalo angažovati stručna lica da urade analizu zdravstvenog sistema jer, kako tvrdi, izdvajanja iz budžeta nijesu mala da bi se imali toliko veliki dugovi. Navela je da su mnoga strateška dokumenta u zdravstvenom sistemu zastarjela i iskazala je očekivanje od Vlade Crne Gore da, u toku tekuće godine, usvoji nova. Interesovalo ju je zbog čega je potpisan ugovor o saradnji za pružanje zdravstvenih usluga sa novom klinikom u Turskoj, kada je na snazi ugovor sa Adžibadem klinikom za pružanje istih usluga. Takođe, diskusija je usmjerena bila i na postojeće stanje, finansiranje i medicinski kadar bolnice „Meljine“ i Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ Igalo.

Član Odbora dr Jevto Eraković podsjetio je da je 2020. godine za zdravstveni sistem budžetom opredijeljeno bilo 289 mil.€ i da je iste godine u Klinički centar Crne Gore uloženo preko 20 mil.€. Interesovalo ga je sa kojim sredstvima će se zdravstveni sistem finansirati do

kraja godine. Tražio je uvjerenja od nadležnih ministara da će mjesečne zarade zdravstvenim radnicima, do kraja tekuće godine, biti redovne uz obećano povećanje iz prethodnog perioda. Interesovao ga je razlog zbog kojeg nije realizovan Kapitalni budžet za 2021. godinu i nije urađeno ništa po pitanju izgradnje zdravstvenih objekata, za koje su bila opredijeljena novčana sredstva. Podsjetio je na ulaganja, u prethodnom periodu, u Opštu bolnicu u Beranama. Takođe, podsjetio je da su sagrađene nove zgrade Zavoda za transfuziju krvi i Instituta za javno zdravlje i da se to ulaganje pokazalo kao važno za zdravstveni sistem, posebno u pandemiji, izazvanoj korona virusom. Interesovalo ga je zbog čega se nije pristupilo izradi Klinike za mentalno zdravlje i Klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju, kada su, kako je rekao, za njihovu izgradnju novčana sredstva bila obezbijeđena.

Član Odbora mr Ivan Mitrović, u svom izlaganju, osvrnuo se na dopis zdravstvene ustanova Apoteke Crne Gore "Montefarm", koji je upućen Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu finansija, u kojem se navodi da je, do kraja tekuće godine, za nesmetano snadbijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima, potrebno obezbijediti dodatno 92 mil.€. Podsjetio je na upozorenja, iz prethodnog perioda, vezana za socijalno raslojavanje i naveo da je mišljenja da je inflacija mnogo veća od zvanično saopštene. Naveo je da zbog loše ekonomske situacije najviše trpe najugroženiji građani Crne Gore, a da će nedostatak medikamenata najviše da osjete penzioneri, kao njihovi najveći korisnici.

Član Odbora dr Halil Duković, u svom izlaganju, osvrnuo se na sve posljedice koje su, do sada, uočene usvajanjem programa „Evropa sad“. Zahvalio se ministru zdravlja na otvorenom iznošenju svih problema sa kojima se zdravstveni sistem suočava. Iznio je dilemu zbog čega dolazi do rasta liste čekanja u Kliničkom centru Crne Gore ukoliko dolazi do povećanog odliva novčanih sredstava prema privatnim klinikama. Smatra da zdravstveni sistem zahtijeva korjenite promjene i da je potrebno uvesti novi način finansiranja zdravstvenog sistema koji će da ga učini stabilnim. Naveo je da nema jeftine medicine i da ona svakim danom zahtijeva sve veća ulaganja, a da građani zahtijevaju kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Smatra da mlade ljekare treba zadržati u zdravstveni sistem boljim uslovima rada i većim zaradama. Na kraju, konstatovao je da zdravstveni sistem zahtijeva temeljnu rekonstrukciju.

Članica Odbora Milosava Paunović navela je da su problemi u zdravstvenom sistemu, na koje se ukazuje, isti u kontinuitetu. Podsjetila je na sva upozorenja, u prethodnom periodu, ministra zdravlja, a bivšeg direktora Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, da će program „Evropa sad“ izazvati dodatan deficit novca u zdravstvenom sistemu. Kazala je da dug Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore nije nastao tokom prethodne godine već da je on u kontinuitetu postojao duži niz godina. Navela je da podržava privatno javno

partnerstvo, ali da treba jačati javno zdravstvo. Istakla je da treba spriječiti odliv ljekara iz Crne Gore i iskazala nadu da će Opšta bolnica u Beranama biti regionalni zdravstveni centar.

Članica Odbora prof. dr Draginja Vuksanović Stanković navela je da stanje u zdravstvu predstavlja stanje nacije i da građani vjeruju samo kvalitetnom zdravstvenom sistemu. Ukazala je na loše stanje u kojem se nalazi zdravstveni sistem Crne Gore. Istakla je da podržava svako povećanje zarada i penzija ukoliko ima budžetskih sredstava za povećanje. Takođe, istakla je da građani trebaju da imaju brzu, kvalitetnu, efikasnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu. Smatra da su liste čekanja duge i da treba raditi na njihovim skraćenjima. Na kraju, konstatovala je da treba da se radi na unapređenju zdravstvene zaštite i da se ne treba osvrutati na greške i propuste iz prethodnog perioda.

Člana Odbora dr Albina Ćemana interesovalo je koliko iznosi trenutno dug Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, koliko se duguje po osnovu refundacija bolovanja, koliko se duguje privatnim apotekama i klinikama i na kojoj poziciji su se najviše uvećali dugovi.

Poslanik dr Adnan Striković iskazao je svoje mišljenje da nivo kvaliteta zdravstvene zaštite, koja se pruža građanima sada, nije na većem nivou nego što se pružala građanima, u prethodnom periodu, sa duplo manjim opredijeljenim sredstvima iz budžeta. Istakao je da treba analizirati da li dolazi do odliva novca na stvari koje ne utiču na unapređenje zdravstvenog sistema i da, ukoliko dolazi do tog odliva, trebalo bi to spriječiti. Takođe, istakao je da zdravstveni sistem ne izdvaja velika novčana sredstva za liječenje rijetkih bolesti pacijenata u inostranstvo jer bi Crnu Goru mnogo više koštalo da zdravstveni sistem dovede do nivoa da sam liječi rijetke bolesti. Pohvalio je, od strane ministra zdravlja, novo pokretanje skrining programa u Crnoj Gori. Naglasio je da su zdravstveni radnici najvažniji resurs zdravstvenog sistema, koji treba čuvati.

Predsjednik Odbora dr Srđan Pavićević podsjetio je na činjenicu da je javno zdravstvo u Crnoj Gori kao i u svim drugim razvijenim zemljama neprofitna kategorija. Naveo je da je profit javnog zdravstva zdravlje nacije i da ono nema materijalnu vrijednost. Takođe, naveo je da samo zemlja koja ima zdravu naciju ima mogućnost da se razvija. U svom izlaganju se osvrnuo i na oduzimanje finansijske autonomnosti Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore i na mogućnosti njegovog vraćanja. Istakao je da zdravstveni sistem ima veliki problem sa planiranjem koja su veoma oskudna i intuitivna i koja nemaju analitički pristup. Takođe, istakao je da registre o stanju bolesti i potrebama za liječenjem posjeduju mali broj klinika, a da su ti registri neophodni kako bi se imalo pravo stanje o zdravlju nacije. Naveo je da nije usvojen set strateških dokumenata i da mnoge specijalnosti ne posjeduju stručne vodiče. Takođe, naveo je da su se problemi u zdravstvenom sistemu akumulirali duži niz godina. Smatra da za otvaranje apoteka treba da postoji sistemska analiza geografskog prostora, gustine naseljenosti prostora i udaljenosti od ostalih apoteka. U svom izlaganju

osvrnuo se i na svoja upozorenja, iz prethodnog perioda i na rizike zbog prelaska na novi način finansiranja zdravstvenog sistema.

Ministar finansija mr Aleksandar Damjanović je istakao da će sva prava koja su zakonski regulisana biti izmirena, uključujući i zarade zaposlenih u sektoru zdravstva.

Ministar zdravlja Dragoslav Šćekić, odgovarajući na postavljena pitanja članova Odbora, naveo je da je važno analizirati zbog čega ZU Apoteke Crne Gore „Montefarm“ nije veledrogerija, kao što je bio u jednom periodu poslovanja, koja će da nabavlja lijekove direktno od dobavljača, a ne da ima posrednika u Crnoj Gori za nabavku lijekova. Objasnio je da su se zdravstvenoj ustanovi Apoteke Crne Gore „Montefarm“ morala preusmjeriti određena budžetska sredstva kako bi se odžala njena finansijska stabilnost jer se, tokom prethodne godine, suočavala sa prijetnjama pojedinih kompanija oko obustave lijekova. Naveo je da je mišljenja da privatne kompanije ne bi trebalo da izdaju lijekove na recept. Takođe, naveo je da Ministarstvo finansija prilikom planiranja budžeta, za 2022. godinu, za zdravstveni sistem nije uzelo u obzir povećane troškove zdravstvenog sistema zbog pandemije koju je izazvao korona virus. Istakao je da se od početka pandemije izazvane korona virusom nijesu svi zdravstveni radnici pokazali istu odgovornost prema nastaloj situaciji, već je bilo onih koji su se povukli kada je bilo najpotrebnije. Takođe, istakao je da zdravstvene radnike koji su, svojim trudom i radom, pružali doprinos očuvanju zdravlja građana treba nagraditi povećanjem zarada. U svom izlaganju osvrnuo se i na probleme sa kojima se Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, u prethodnom periodu, suočavao zbog nedostatka kadra i opravdao je kašnjenje naknada za odvojeni život specijalizantima u prethodnom periodu. Najavio je, u septembru tekuće godine, početak izgradnje Klinike za mentalno zdravlje. Iskazao je očekivanja da će Ministarstvo finansija, planiranim izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2022. godinu, obezbijediti nedostajuća sredstva za isplatu zarada zaposlenima u zdravstvenom sektoru. Objasnio je da je potpisivanje ugovora sa Liv klinikom u Turskoj uslijedilo iz ekonomskih razloga, jer su cijene za neke vrste usluga niže nego u Adžibademu. Na kraju, naglasio je da će svoje djelovanje usmjeriti na unapređenje zdravstvenog sistema i položaja zdravstvenih radnika u njemu.

Predsjednik Odbora dr Srđan Pavićević pozvao je članove Odbora da Sekretarijatu Odbora dostave, u roku od sedam dana, predloge ocjena i stavova, shodno članu 73 stav 5 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Sjednica je završena u 14 sati i 30 minuta.

**Sekretarka Odbora za
zdravstvo, rad i socijalno staranje**
Snežana Kaluđerović

**Predsjednik Odbora za
zdravstvo, rad i socijalno staranje**
dr Srđan Pavićević